

Ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als cultuurhistorisch landschap van de Gulpvallei met omgeving in Voeren (Remersdaal en Teuven)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED,

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;

Gelet op het advies van het college van burgemeester en schepenen van Voeren, gegeven op 17 augustus 2017, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Gelet op het advies van de departementen of agentschappen van de Vlaamse overheid, bevoegd voor ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed, leefmilieu, natuur en energie, mobiliteit en openbare werken, landbouw en visserij, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Gelet op het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, gegeven op 25 september 2017, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Overwegende dat het waarderend onderzoek, waarvan de resultaten zijn opgenomen in het beschermingsdossier, de erfgoedwaarde van Gulpvallei met omgeving aantoonst;

Overwegende dat de Gulpvallei met omgeving archeologische waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

De gekende historische centra, zoals de dorpskern van Teuven, het kasteel van Obsinnich en de Abdij van Sinnich bezitten naast de historische ook een belangrijke archeologische waarde. De landschappelijke eigenheid van het gebied, met de combinatie van een vallei en de aangrenzende plateaus en hellingen, wijst verder op een groot potentieel voor de aanwezigheid van sites uit andere periodes, gaande van de steentijden tot recentere periodes;

Overwegende dat de Gulpvallei met omgeving esthetische waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

Het gebied wordt gekenmerkt door een sterk en gevarieerd gaaf landschap met een hoge dichtheid aan verschillende erfgoedelementen die onderling een grote samenhang vertonen. Het traditionele cultuurlandschap is zeer herkenbaar. Het bocagelandschap is rijk aan diverse landschapselementen zoals poelen, bronnen, molenlopen, groeven, dolines, kruis- en grensbomen, hakhout, knotbomen en geriefhoutbosjes die allemaal onderling een grote ensemble- en contextwaarde hebben.

De graslandrijke valleien worden geflankeerd door hellingbossen die door een netwerk van holle wegen wordt doorsneden. Het kleinschalige en dichte netwerk van paden en wegen maakt dat de landschappelijke belevingswaarde zeer hoog is. De paden lopen langs of door de waterlopen (wadden of voordenen), wat zeer zeldzaam voorkomt in Vlaanderen en de bezoeker een bijkomende zintuiglijke ervaring biedt.

Het gebied kent weinig tot geen verstoring door grootschalige infrastructuur, wat bijdraagt tot een hoge beleving van rust en stilte. De typerende flora en fauna dragen bij tot een verhoging van de rijke landschapsbeleving.

De hoogstamboomgaarden bij hoeven, in de valleien en op de hellingen, in samenhang met een netwerk aan geschoren veekeringshagen van meidoorn (met relicten van leghagen en gevlochten hagen) dragen bij tot de landschappelijke beleving. Dit verhoogt nog in de bloesemperiode.

De graslanden en hoogstamboomgaarden in de valleien bezitten een ander karakter dan de hellingen van de asymmetrische valleien. Deze zijn semi-gesloten door het voorkomen van de beplante holle wegen en graften. De bossen op de hellingen hebben een gesloten karakter. Op de hellingen en in de vallei zijn er op verschillende plaatsen zichten op en over de vallei en dorpen en gehuchten. De aansluitende leemplateaus hebben een open karakter.

Kasteeldomeinen zijn verweven met de Gulpvallei. De losse bebouwing, vaak hoeven of watermolens, en de kleinschalige gehuchten zijn verweven met het landschap. De typerende vakwerkbouw en het netwerk van wegkruisen zijn zeer zeldzaam en verhogen samen de esthetische kwaliteit van dit gebied;

Overwegende dat de Gulpvallei met omgeving historische waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

Gulpvallei met omgeving is een bijzonder voorbeeld van een gaaf en herkenbaar kleinschalig en continu ontwikkeld traditioneel cultuurlandschap. Het gebied heeft duidelijke structuren die teruggaan op historische ontginnings- en nederzettingsspatronen. De historische percelering en cultuurzonatie zijn duidelijk zichtbaar in het landschap en landgebruik.

De waterlopen de Gulp en de zijbeken op de linkeroever zijn reeds op 18de-eeuwse kaarten duidelijk herkenbaar. Ze worden omgeven door stroken met graslanden die een langdurig en continu gebruik als hooi- of graasweide hebben. De dorpskernen en gehuchten situeren zich parallel met de Gulp en bevinden zich allemaal op de bronnenrijke linkeroever.

De woonkernen zijn minstens sinds de 18de eeuw omgeven door boomgaardengordels die door geschoren veekeringshagen van meidoorn worden afgeboord op de perceelsgrenzen. Dit opvallend uitgebreide netwerk aan geschoren veekeringshagen is goed bewaard. Op sommige plaatsen zijn nog sporen van vlechtwerk aanwezig. Hierbij worden gesteltakken zijdelings in de haag geleid om gaten te dichten.

Enkele mooie vrij volledige en gave hoogstamboomgaarden zijn verspreid op verschillende plaatsen in het landschap, ook op de hellingen en op het plateau waar ze vaak in de omgeving van historische hoeves staan.

Wijzigende evoluties in de landbouwsector op het einde van de 19de eeuw maakten dat de landbouw evolueerde van een gemengde economie naar een veeteelteconomie. De graslanden en hoogstammen op de vallei-hellingen zijn uitgebreid en brachten een vergroening van het landschap met zich mee. De hellingen hebben hun areaal aan historisch permanente graslanden behouden. De percelen worden van elkaar scheiden door steile en met houtkanten beplante taluds, de graften.

De hellingbossen Nuropperberg en Teuvenenberg zijn grotendeels oud-boscomplexen. Deze bossen zijn al minstens vanaf de midden 18de-eeuwse kaarten ononderbroken als bos gekarteerd.

Het gebied is rijk aan typologisch zeer verscheiden types van houtige beplantingen met erfgoedwaarde, zoals kruisbomen, knotbomenrijen, houtkanten op taluds en beekoeveren en hakhoutstoven. De perceelsgrenzen zijn vaak beplant, het zij door houtkanten, knotbomenrijen of geschoren veekeringshagen.

De oude wegenstructuur met inbegrip van holle wegen en voorden, wegkruisingen over de Voer, zijn gaaf en herkenbaar bewaard. De dichtheid van intact bewaarde holle wegen is uniek. In vergelijking met 18de- en 19de-eeuwse kaarten is het historisch wegennetwerk vrijwel intact bewaard gebleven. De wegen en paden hebben hun half- of onverhard karakter goed bewaard. Deze nog steeds functioneel zijnde wegen zijn getuigen van een eeuwenoude ontsluiting van het gebied.

Het gebied is rijk aan karakteristiek bouwkundig erfgoed, zoals hoeves, kastelen, een abdij, grenspalen en wegkruisen. Voeren maakt deel uit van het Maasland, een historische en

culturele entiteit die zich door de eeuwen heen wist te karakteriseren. Het gebruik van bepaalde materialen en technieken is aan de streek verbonden, bijvoorbeeld vakwerk en silex. Belangrijke historische kastelen zoals het kasteel van Teuven en Obsinnich zijn nauw met het landschap verweven. De watermolens en de molenlopen en -vijvers tonen de ontwikkeling van een molenlandschap in de vallei.

Enkele alleenstaande hoeven op de plateaus zoals Gieveldhoeve en Driesenhof zijn in oorsprong gesticht door de abdij van Sinnich. Ook in de vallei komen hoeven voor die aan de abdij gerelateerd waren, zoals het Middelhof en Kloosterhof.

De noord- en oostzijde van het gebied wordt afgeboord door kegelvormige gietijzeren grenspalen uit het tweede kwart van de 19de eeuw. Tussen de gietijzeren palen liggen hardstenen hulpstenen of tussengrenspalen. In het Beusdalbos ligt een rij natuurstenen grenspalen met geknotte haagbeuken.

Het gebied wordt gekenmerkt door houten wegkruisen vaak uit de eerste helft van de 20ste eeuw. De 18de- en 19de-eeuwse kaarten tonen vaak reeds kruisen op deze locaties.

In de Sinnichstraat staat een beeldbepalende interbellum elektriciteitscabine in een voor Voeren typerende baksteenarchitectuur.

Op verschillende plaatsen komen groeven voor. Grind-, kalk-, en silexgroeven zijn relict van vroegere ontginningen. De groeven liggen voornamelijk in de omgeving van wegen. De in onbruik geraakte groeven zijn vergroeid met bosvegetatie. De sites zijn goed in het reliëf herkenbaar als ontginningsplek. Krijt werd gebruikt in de landbouw om de akkers en weilanden te mergelen, ze vruchtbaarder te maken. Silex werd gebruikt in de woning- en wegenbouw;

Overwegende dat de Gulpvallei met omgeving technische waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

De watermolens op de Gulpbeek met bijbehorende molenlopen en (relict van) molenvijvers hebben een technische waarde. De sites van de watermolen van Obsinnich, de watermolen van Sinnich en de watermolen van Teuven maken samen deel uit van een molenlandschap. In functie van de aanvoer van proceswater voor de aandrijving van de watermolens werden molenlopen aangelegd in de beekvalleien. Het zijn rechte waterlopen die parallel met de beek lopen. In Obsinnich en Sinnich zijn de relict van de molenvijvers duidelijk aanwezig in het landschap.

Sommige molenlopen zijn honderden meters lang, afhankelijk van het verval van de beek. De specifiek hiervoor aangelegde waterloop werd door middel van waterbouwkundige ingrepen in het landschap steeds hoger opgestuwd zodat het gewenste verval bereikt werd, een technische verbetering waardoor de molen met grotere kracht kon draaien;

Overwegende dat de Gulpvallei met omgeving ruimtelijk-structurerende waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

De Gulp en zijbeken met bijbehorende valleibodem zijn belangrijke waterlopen met duidelijk structurerende waarde. De nederzettingen ontstonden op de linkeroever van de Gulp langs bronrijke zones.

Rond de dorpen en de gehuchten bevonden zich boomgaardengordels. De boomgaardpercelen worden begrensd door geschoren veekeringshagen van meidoorn. Andere percelen zijn graslanden. De beeklopen worden geaccentueerd door beekbegeleidende beplantingen.

Op de aansluitende hellingen bevinden zich holle wegen, graslanden, hoogstamboomgaarden. Andere delen van de hellingen zijn bebost. Het dal is asymmetrisch: de westelijk geëxposeerde helling is steil en bebost, terwijl de helling met oostelijke expositie zachter en vlakker is.

De hoeves op de vlakkere leemplateaus zijn omgeven door grootschalige akkerlanden. Delen van het plateau zijn bebost en sluiten aan op het hellingbos. Wegkruisen bevinden zich voornamelijk op kruispunten van wegen.

Het duidelijke patroon van asymmetrische groene valleien met dorpen, kasteeldomein en gehuchten aan de beken, de open akkerlanden op plateaus en de hellingen met hellingbossen of graftenrijke graslanden en hoogstamboomgaarden is nog steeds zeer duidelijk zichtbaar in het huidige landschap;

Overwegende dat de Gulpvallei met omgeving wetenschappelijke waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

Het gebied heeft een hoog aardkundig belang. Het voorkomen van verschillende types van geologische ontsluitingen en groeven toont de diversiteit van de ondergrond. Het voorkomen van bronnen en kwelzones, dolines en graften (cultuurtaluds) maken dat de vallei van de Gulp en het omgevend landschap een zeer grote diversiteit aan geologisch en geomorfologisch unieke en zeldzame fenomenen bezit.

Het grote verval van de Gulp en de steile erosiehellingen zijn veroorzaakt door de grote en snelle tektonische opheffing van deze gebieden. Dit is een voor Vlaanderen zeer zeldzaam geologisch fenomeen.

Het voorkomen van historisch permanente, soorten- en microreliëfrijke, graslanden met een kalkgebonden flora is voor Vlaanderen zeer zeldzaam. De kalkrijke kamgraslanden bevinden zich op de overgang van het Atlantische naar het Midden-Europese flora-element. Voeren is door zijn ligging uniek op floristisch gebied voor Vlaanderen.

De bosflora op de hellingen is gekenmerkt door soorten van enerzijds kalkrijke droge gronden, en anderzijds door soorten van zure en voedselarme gronden. Op bepaalde stukken komen zones met heiderelicten voor.

Diverse graften en taluds langs holle wegen bevatten een grote verscheidenheid aan houtig erfgoed. Opvallend is ook de voor Vlaanderen unieke hoge dichtheid aan hakhout, hoge en lage knotbomen.

De waterlopen zijn niet gekanaliseerd of beschoeid. De sterk en vrij meanderende beken hebben een goede structuurkwaliteit met stroomkuilen en afwisselende stenige en zandige beekbeddingen.

De bijzondere abiotische kenmerken in combinatie met de kenmerken van het kleinschalige gecompartmenteerde landschap zorgen voor een typerende fauna, bijvoorbeeld de grauwe klauwier, de wijngaardslak, het vliegend hert, de hazelmuis en de das,

BESLUIT:

Artikel 1. Met toepassing van artikel 6.1.1 tot en met artikel 6.1.11 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 6.2.1 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 worden de volgende onroerende goederen voorlopig beschermd als cultuurhistorisch landschap:

Gulpvallei met omgeving in Voeren (Remersdaal en Teuven), bekend ten kadaster met capakey: 73082A0008/00S000, 73082A0654/00A000, 73082A0844/00E000, 73065B0251/00D000, 73082A0734/00V000, 73065B0004/00M000, 73065A0026/00B000, 73082A0640/00T000, 73082A0652/00F000, 73065B0252/02_000, 73082A0667/00C000, 73082A0721/00D000, 73082A0748/00E000, 73082A0179/00A000, 73082A0603/00F000, 73065B0004/00K000, 73065B0004/00L000, 73065A0002/00_000, 73065A0031/00H000, 73082A0100/00A000, 73082A0095/00D000, 73082A0567/00T000, 73082A0567/00V000, 73082A0845/02D000, 73065B0253/02_000, 73065B0010/00_000, 73082A0272/00S000, 73082A0603/00E000, 73082A0598/00L000, 73065B0229/02A000, 73082A0276/00_000, 73082A0048/00B000, 73065A0001/00_000, 73082A0596/00_000, 73065A0030/00A000, 73065A0031/00C000, 73082A0598/00K000, 73082A0645/00_000, 73082A0595/00_000, 73082A0048/00A000, 73082A0735/02E000, 73065A0027/00_000, 73082A0738/00A000, 73065B0006/00_000, 73082A0601/00C000, 73082A0750/00C000, 73082A0845/02C000, 73082A0658/02_000, 73082A0739/00A000, 73082A0251/00_000, 73082A0079/00_000, 73082A0112/00D000, 73082A0092/03_000, 73082A0051/00A000, 73082A0748/00G000, 73065B0254/02_000, 73082A0736/00H000, 73082A0582/02_000, 73082A0050/00A000, 73065B0020/00B000, 73082A0176/00_000, 73082A0081/00A000, 73065B0256/00H000, 73082A0236/00B000, 73082A0049/00D000, 73082A0659/00_000, 73082A0598/00M000, 73065A0019/00_000, 73065B0007/00_000, 73082A0737/00A000, 73065B0256/00D000, 73082A0713/00C000, 73082A0610/00_000, 73065B0256/00L000, 73082A0055/00_000, 73082A0652/00C000, 73065B0021/00B000, 73082A0008/00W000, 73082A0168/00D000, 73082A0012/00_000, 73082A0727/00S000, 73065A0004/00_000, 73065B0015/00H000,

73065B0005/00D000,	73082A0052/00A000,	73065B0256/00M000,	73082A0194/00A000,
73065B0020/00C000,	73065B0262/00_000,	73082A0593/00T000,	73082A0680/00D000,
73082A0275/00D000,	73065B0022/00A000,	73082A0679/00A000,	73082A0617/00C000,
73082A0080/00C000,	73082A0208/00E000,	73065B0032/00K000,	73082A0603/00G000,
73082A0195/00_000,	73082A0164/00A000,	73082A0247/00B000,	73082A0726/00E000,
73082A0080/00B000,	73082A0639/00F000,	73082A0651/00A000,	73082A0643/00E000,
73082A0092/02_000,	73082A0082/00A000,	73082A0259/00A000,	73082A0008/00V000,
73082A0727/00N000,	73082A0612/00_000,	73065B0023/00L000,	73082A0740/00G000,
73065B0002/00E000,	73065B0229/00A000,	73082A0047/00_000,	73082A0249/00_000,
73082A0131/00H000,	73082A0239/00A000,	73082A0258/00B000,	73065B0023/00M000,
73082A0045/00A000,	73082A0234/00D000,	73082A0644/00_000,	73082A0121/00C000,
73082A0255/00_000,	73082A0257/00B000,	73082A0713/00D000,	73082A0275/00F000,
73065B0256/00K000,	73082A0690/00F000,	73082A0844/00G000,	73082A0652/02_000,
73065A0003/00_000,	73082A0239/00B000,	73082A0101/00_000,	73082A0599/00C000,
73082A0042/00_000,	73082A0629/00_000,	73082A0669/00E000,	73082A0102/00_000,
73065A0015/00M000,	73082A0623/00_000,	73082A0250/00_000,	73082A0628/00_000,
73082A0262/00_000,	73082A0062/00_000,	73082A0656/03_000,	73082A0036/00_000,
73065B0026/00A000,	73082A0049/00C000,	73065A0031/00A000,	73082A0734/00R000,
73065B0013/00A000,	73082A0594/00_000,	73082A0205/00E000,	73065A0036/00_000,
73082A0163/00_000,	73082A0060/00_000,	73082A0112/00E000,	73082A0634/00A000,
73082A0272/00V000,	73065A0005/00_000,	73082A0248/00_000,	73082A0668/00_000,
73082A0602/00D000,	73082A0244/00B000,	73082A0024/00C000,	73082A0667/00D000,
73082A0252/00_000,	73082A0229/00A000,	73082A0024/00B000,	73082A0244/00C000,
73082A0236/00A000,	73082A0054/00G000,	73082A0254/00_000,	73082A0231/00_000,
73082A0046/00C000,	73065A0012/00_000,	73082A0670/00A000,	73082A0258/00A000,
73082A0607/00B000,	73065B0008/00C000,	73065A0011/00_000,	73065B0016/00A000,
73082A0235/00_000,	73082A0046/00B000,	73082A0040/00C000,	73082A0622/00_000,
73082A0635/00A000,	73082A0232/00_000,	73082A0066/00A000,	73082A0017/00A000,
73082A0046/00A000,	73082A0572/00N000,	73082A0621/00_000,	73082A0219/00C000,
73082A0238/00_000,	73082A0107/00D000,	73065A0023/00_000,	73082A0096/00B000,
73082A0620/00_000,	73082A0567/00R000,	73082A0188/00B000,	73065A0032/00A000,
73082A0054/00H000,	73082A0192/00_000,	73082A0188/00D000,	73082A0115/00C000,
73082A0233/00A000,	73082A0203/00B000,	73082A0234/00C000,	73082A0008/00R000,
73065A0020/00A000,	73082A0253/00_000,	73065A0006/00_000,	73082A0115/00B000,
73082A0108/00D000,	73082A0569/00D000,	73082A0059/00_000,	73082A0083/00_000,
73082A0099/00A000,	73082A0607/00A000,	73082A0270/00F000,	73082A0672/00D000,
73082A0165/00A000,	73082A0641/00_000,	73082A0189/00_000,	73065A0030/00B000,
73082A0740/00H000,	73082A0041/00_000,	73082A0054/00F000,	73065B0018/00H000,
73082A0166/00V000,	73082A0191/00_000,	73082A0173/00A000,	73082A0613/00_000,
73082A0669/00D000,	73082A0619/00_000,	73082A0616/00_000,	73065B0003/00B000,
73082A0215/00F000,	73082A0113/00_000,	73082A0567/00W000,	73082A0275/00E000,
73082A0627/00_000,	73082A0615/00_000,	73082A0568/00L000,	73065B0231/00B000,
73065B0032/00H000,	73082A0184/00A000,	73082A0162/00A000,	73082A0072/00A000,
73082A0246/00B000,	73082A0061/00A000,	73082A0658/00C000,	73065B0002/00G000,
73082A0660/00_000,	73082A0203/00E000,	73082A0736/00E000,	73082A0735/00H000,
73082A0160/00C000,	73065B0033/00F000,	73082A0614/00_000,	73082A0053/00_000,
73082A0582/00P000,	73082A0640/00S000,	73082A0095/00E000,	73082A0661/00_000,
73082A0071/00B000,	73082A0639/00D000,	73082A0228/00E000,	73065A0025/00D000,
73082A0652/00D000,	73082A0639/00C000,	73082A0190/00A000,	73082A0723/00B000,
73082A0571/00A000,	73082A0086/00_000,	73082A0747/00B000,	73082A0237/00_000,
73082A0084/00_000,	73065A0007/00_000,	73082A0076/00A000,	73082A0076/00B000,
73082A0199/00A000,	73082A0015/00A000,	73082A0726/00D000,	73082A0054/00E000,
73082A0003/00A000,	73082A0650/00A000,	73065A0028/00B000,	73065A0016/00B000,
73082A0663/00_000,	73082A0114/00B000,	73082A0016/00A000,	73082A0721/00E000,
73082A0201/00_000,	73082A0269/00B000,	73082A0649/00B000,	73082A0167/00C000,
73065B0246/00F000,	73082A0069/00B000,	73065A0015/00G000,	73082A0240/00D000,
73082A0256/00_000,	73082A0640/00L000,	73065B0014/00A000,	73082A0608/00_000,

73065A0028/00C000, 73082A0684/00F000, 73065A0009/00_000, 73082A0681/00C000,
73082A0676/00_000, 73082A0725/00A000, 73082A0187/00A000, 73082A0096/00C000,
73082A0654/00C000, 73065B0004/00G000, 73082A0618/00_000, 73082A0092/00B000,
73082A0098/00B000, 73082A0197/00_000, 73082A0625/00A000, 73082A0202/00_000,
73082A0198/00_000, 73082A0094/00A000, 73082A0617/00F000, 73065B0002/00D000,
73082A0214/00D000, 73082A0014/00A000, 73082A0260/00B000, 73082A0065/00A000,
73082A0603/00D000, 73082A0265/00C000, 73065A0015/00L000, 73082A0700/00M000,
73082A0606/00_000, 73082A0624/00_000, 73082A0272/00R000, 73082A0727/00R000,
73082A0656/00C000, 73082A0617/00E000, 73082A0609/00_000, 73082A0093/00A000,
73082A0728/00D000, 73082A0002/00E000, 73082A0652/00E000, 73082A0089/00_000,
73082A0112/00G000, 73065A0015/00P000, 73082A0734/00T000, 73082A0680/00C000,
73065B0001/00G000, 73082A0160/00B000, 73065A0026/00C000, 73082A0140/00C000,
73082A0242/00B000, 73065B0259/00_000, 73082A0597/00K000, 73065B0017/00C000,
73065B0023/00C000, 73065A0014/00_000, 73065A0020/00B000, 73082A0723/00C000,
73082A0715/00D000, 73065A0013/00_000, 73065B0001/00N000, 73082A0568/00H000,
73082A0611/00_000, 73082A0043/00A000, 73065A0029/00A000, 73082A0677/00A000,
73082A0011/00_000, 73082A0104/00A000, 73082A0652/00A000, 73082A0074/00B000,
73082A0655/00B000, 73082A0638/00_000, 73082A0642/00B000, 73065B0004/00H000,
73065A0018/00A000, 73065B0261/00_000, 73082A0593/00M000, 73065B0251/00F000,
73065A0015/00F000, 73082A0220/00E000, 73065A0024/00_000, 73082A0673/00F000,
73082A0735/02D000, 73065A0008/00_000, 73082A0671/00C000, 73082A0637/00_000,
73082A0605/00A000, 73082A0640/00B000, 73082A0088/00A000, 73065B0257/00C000,
73065A0016/00C000, 73082A0648/00B000, 73082A0657/00B000, 73065A0015/00E000,
73065B0021/00D000, 73082A0151/00G000, 73065A0021/00A000, 73065A0010/00A000,
73082A0097/00A000, 73082A0680/00F000, 73082A0010/02_000, 73082A0640/00K000,
73082A0572/00P000, 73082A0658/00B000, 73065B0251/00E000, 73065A0025/00E000,
73082A0095/00F000, 73082A0631/00B000, 73082A0656/00B000, 73082A0007/00E000,
73065A0015/00R000, 73082A0085/00A000, 73082A0679/00D000, 73082A1138/00B000,
73065B0230/00D000, 73082A0193/00A000, 73065B0263/00A000, 73082A0008/00K000,
73082A0593/00N000, 73065A0015/00B000, 73082A0639/00E000, 73082A0116/00M000,
73065B0254/00B000, 73065A0029/00B000, 73065A0026/00D000, 73082A0736/00M000,
73065B0002/00H000, 73082A1136/00A000, 73065A0022/00B000, 73082A0121/00E000,
73082A0643/00G000, 73082A0001/00B000, 73082A0617/00G000, 73065B0258/00_000,
73065B0030/00A000, 73065B0253/00C000, 73082A0734/00P000, 73065A0033/00B000,
73082A0735/00K000, 73082A0007/00P000, 73082A0007/00N000, 73082A0681/00B000,
73082A0008/00T000, 73065A0033/00E000, 73065A0022/00A000, 73082A0680/00E000,
73065B0260/00A000, 73082A0095/00G000, 73082A0007/00M000, 73065A0033/00D000,
73082A0002/00F000, 73082A0112/00H000, 73082A0018/00A000, 73082A0013/00A000,
73082A0643/00B000, 73065A0031/00F000, 73082A0007/00R000, 73082A0002/00G000,
73082A0643/00F000, 73082A0642/00A000, 73082A0010/00_000, 73082A0001/00A000,
73065A0015/00N000, 73065A0035/00B000, 73082A0033/00B000, 73065A0034/00_000,
73065A0035/00C000, 73082A0636/00A000 en deel uitmakend van het openbaar domein.

De voorlopig beschermde onroerende goederen zijn aangeduid op het plan dat als bijlage bij dit besluit wordt gevoegd.

Het voorlopig beschermd cultuurhistorisch landschap bevat verschillende deelgebieden. Een plan met de deelgebieden wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van de voorlopig beschermde goederen wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd samen met een plan met de fotolocaties.

Art. 2. §1. Het cultuurhistorisch landschap heeft de volgende erfgoedwaarden:

- 1° archeologische waarde;
- 2° esthetische waarde;
- 3° historische waarde;
- 4° technische waarde;
- 5° ruimtelijk-structurerende waarde;
- 6° wetenschappelijke waarde.

§2. De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het cultuurhistorisch landschap zijn opgesomd per deelgebied of per type erfgoed (plannen bijlagen 3.1 en 3.3):

1° Dal

- a. gevarieerd open tot halfopen kleinschalig landschap;
- b. complex van graslandpercelen, vaak met microreliëf, met open tot halfopen karakter op het oorspronkelijke maaiveld. De hooi- en weilanden zijn vaak historisch permanent grasland;
- c. hoogstamboomgaarden, inclusief gedegradeerde en jonge, soms in de onmiddellijke omgeving van erven;
- d. netwerken van geschoren veekeringshagen van meidoorn rond weilanden en hoogstamboomgaarden, soms met (sporen van) vlechtwerk;
- e. sterk meanderende beken met een goede structuur- en waterkwaliteit met stroomkuilen en afwisselende stenige en zandige beekbeddingen. Grote stroomsnelheden en sterke vervallen, hoge gemiddeld debieten: Bronnen en bronpoelen Teuvenbeek (ID 304485);
- f. beekbegeleidende houtkanten op de oevers;
- g. sterk meanderende beken met zandige bodem en oevers met goede structuurkwaliteit en beekbegeleidende beplantingen:
 - i. Gulpbeek
 - ii. Remerdaalbeek
 - iii. Sinnichbeek
 - iv. Teuvenbeek;
- h. onverharde en half verharde (holle) wegen en paden, bij kruising met de Gulpbeek aanwezigheid van een wad, oude wegenknooppunten;
- i. graften vaak beplant met knotbomen of houtkanten;
- j. perceelsrandbeplantingen en -grachten;
- l. bouwkundig erfgoed, met inbegrip van de bijhorende (moes)tuinen, en erven met erfbeplantingen:
 - i. Grenspalen nummers 14 tot 45 (ID 304168)
 - ii. Elektriciteitscabine (ID 200373)
 - iii. Hoeve Kloosterhof (ID 37965)
 - iv. Hoeve Middelhof (ID 37800)
 - v. Hoeve Mostert (ID 37966)
 - vi. Hoeve van het kasteel van Obsinnich (ID 37822)
 - vii. Oorlogsgedenkteken voor korporaal Geury (ID 304980)
 - viii. Semi-gesloten hoeve (ID 37977)
 - ix. Spoorwegviaduct (ID 200361)
 - x. Smeedijzeren wegkruis (ID 305363);
- m. parkdomeinen met bouwkundig erfgoed en bijhorend park:
 - i. Abdij van Sinnich (ID 37960)
 - ii. Kasteel van Obsinnich (ID 37821)
 - iii. Kasteel van Teuven (ID 37957);
- n. watermolens met molenlopen en spaarvijvers:
 - i. Molen van Obsinnich (ID 37823)
 - ii. Spaarvijvers watermolen van Obsinnich en Remersdaalbeek met houtkanten (ID 304682)
 - iii. Watermolen Molen van Teuven (ID 37954)
 - iv. Watermolen van Sinnich (ID 37961)

- v. Molenloop en spaarvijvers van watermolen van Sinnich (ID 304679);
- o. kapellen en wegkruisen:
 - i. Onze-Lieve-Vrouwekapel (ID 200374)
 - ii. IJzeren wegkruis (ID 37978)
 - iii. Smeedijzeren wegkruis (ID 305363);
- p. archeologische sites waaronder:
 - i. Dorpskern Teuven
 - ii. Sinnich
 - iii. Obsinnich
 - iv. Kasteel van Teuven;

2° Helling

- a. gevarieerd halfopen tot gesloten kleinschalig landschap;
- b. complex van graslandpercelen, vaak met microreliëf, met open tot halfopen karakter op het oorspronkelijke maaiveld, de hooi- en weilanden zijn vaak historisch permanent grasland;
- c. hoogstamboomgaarden, inclusief gedegradеerde en jonge, in de onmiddellijke omgeving van erven;
- d. netwerken van geschoren veekeringshagen van meidoorn rond weilanden en hoogstamboomgaarden, soms met (sporen van) vlechtwerk;
- e. gesloten en halfopen hellingbossen met zure stenige bodems aan de bovenzijde en voedselrijke colluviale bossen aan de onderzijde, lokaal met houtige beplantingen met erfgoedwaarde:
 - i. Nuropperberg
 - ii. Teuvenenberg
 - iii. Beusdalbos;
- f. verschillende types groeven, vaak nu onder bos gelegen:
 - i. Krijtgroeven (ID 304815)
 - ii. Silexgroeven (ID 304814);
- g. dolines (ID 304816);
- h. droogdalen;
- i. taluds in het bos;
- j. microreliëf binnen bos, oude groeven of dolines;
- k. onverharde en half verharde (holle) wegen en paden, soms watervoerend;
- k. graften vaak beplant met knotbomen of houtkanten;
- l. perceelsrandbeplantingen en -grachten;
- m. archeologische sites;

3° Plateau

- a. hoger gelegen open landschap met droge leemgronden, met een bodemgebruik hoofdzakelijk bestaand uit akkerland, overwegend vrij van houtige beplantingen;
- b. gesloten hellingbos;
- c. complex van graslandpercelen, vaak met microreliëf, met open tot halfopen karakter op het oorspronkelijke maaiveld, de hooi- en weilanden zijn vaak historisch permanent grasland. Deze graslanden liggen vaak op de rand van het plateau of op of in de omgeving van erven;
- d. hoogstamboomgaarden, inclusief gedegradеerde en jonge, vaak in de onmiddellijke omgeving van erven;
- e. netwerken van geschoren veekeringshagen van meidoorn rond weilanden en hoogstamboomgaarden;
- f. gesloten en halfopen bossen met zure stenige bodems, lokaal met houtige beplantingen met erfgoedwaarde;
- g. verschillende types groeven, vaak nu onder bos gelegen;
- h. microreliëf binnen bos, oude groeven of dolines;
- i. onverharde en half verharde (holle) wegen en paden;
- j. graften vaak beplant met knotbomen of houtkanten;

- k. bouwkundig erfgoed, met inbegrip van de bijhorende (moes)tuinen, en erven met erfbeplantingen:
 - i. Grenspalen (ID 304804)
 - ii. Hoeve Driesenhof (ID 37956)
 - iii. Hoeve Gieveld (ID 37955);
 - l. wegkruisen met houtige beplantingen: Houten kruis (ID 37976);
 - m. archeologische sites;
- 4° Zichten binnen het cultuurhistorisch landschap:
 - 1. zicht vanaf holle weg naar voorde op de Gulp naar vallei en helling Nuropperberg;
 - 2. zicht vanaf holle weg naar voorde naar Gulpvallei en Teuven;
 - 3. zicht vanaf voetweg naar Sinnich op naar Gulpvallei, kasteel van Teuven en Teuven;
 - 4. zicht vanaf voetweg naar Sinnich op naar Gulpvallei en Teuven;
 - 5. zicht vanaf de kapelweg Teuven naar vallei van de Teuvenbeek en het Kloosterhof;
 - 6. zicht van de Kasteelstraat op de Gulpvallei;
 - 7. zicht vanaf Bounder bij het Middelhof op de Gulpvallei en het spoorwegviaduct;
 - 8. zicht vanaf Bounder op de Gulpvallei en de beboste helling Boenderberg;
- 5° Wegen met erfgoedwaarde binnen het cultuurhistorisch landschap:
 - a) holle weg bij Abdij van Sinnich (ID 304382)
 - b) holle weg Bounder (ID 304425)
 - c) holle weg naar Teuvenbeek (ID 304797)
 - d) holle weg naar voorde op de Gulp (ID 304380)
 - e) holle weg Teuvenenberg (ID 304424)
 - f) kapelweg Teuven (ID 304384)
 - g) relict holle weg tussen Teuven en Gieveld (ID 304381)
 - h) verbindingsweg Maastricht-Hombourg (ID 304417)
 - i) voetweg naar Sinnich (ID 304733)
 - j) voetweg naar Varen (ID 304385)
 - k) voetweg van Sinnich naar Laschet (ID 304400);
- 6° Houtige beplantingen met erfgoedwaarde binnen het cultuurhistorisch landschap:
 - afsluitingshaag (ID 131961)
 - afsluitingshaag van meidoorn (ID 131960)
 - bomenrij van paardenkastanje en linde (ID 302070)
 - cipressen met wegkruis (ID 131654)
 - elzenhakhout als hoekboom (ID 131666)
 - essenkaphaag (ID 131711)
 - geknotte boswilg en hakhout van hazelaar (ID 304602)
 - gelegde meidoornhaag (ID 304604)
 - geschoren afsluitingshaag (ID 131973)
 - geschoren meidoornhaag als afsluiting (ID 131982)
 - geschoren meidoornhaag als erfafsluiting (ID 131972)
 - geschoren meidoornhaag als erfafsluiting (ID 131971)
 - geschoren veekeringshaag van meidoorn (ID 131970)
 - geschoren veekeringshagen van meidoorn in Remersdaal (ID 131935)
 - gevlochten veekeringshaag (ID 131710)
 - hakhout van haagbeuk langs holle weg (ID 304644)
 - hakhout van hulst op perceelsgrens (ID 304486)
 - hakhout van zomereik met boomkruis (ID 304653)
 - hakhoutstoof van beuk (ID 304605)
 - hakhoutstoof van es (ID 304640)
 - hakhoutstoven van beuk en zomerlinde (ID 304606)
 - hoogstamboomgaard (ID 304813)
 - houtkant op talud (ID 131657)
 - houtkant op talud (ID 131658)

- houtkant op talud (ID 131745)
- houtkant op talud bij holle weg (ID 131713)
- houtkant op talud en veekering van meidoorn (ID 131656)
- houtkant op talud holle weg (ID 131750)
- houtkant op talud holle weg (ID 304651)
- houtkant op talud in verlaten holle weg (ID 131746)
- houtkant op talud langs spoorweg (ID 131718)
- houtkant van es op talud (ID 131663)
- houtkanten langs holle weg (ID 131655)
- kaphaag van haagbeuk (ID 131651)
- knotbomenrij van haagbeuk (ID 304801)
- knotbomenrij van haagbeuk (ID 304802)
- knotbomenrij van haagbeuk als grensbomen (ID 304798)
- knoteik op perceelsgrens (ID 304487)
- knotels als hoekboom (ID 131667)
- knotels in meidoornhaag (ID 131682)
- knotes bij doline (ID 304639)
- knotes op talud (ID 131661)
- knotessen op perceelsgrens weiland (ID 304488)
- knotessenrij bij hoogstamboomgaard (ID 304803)
- knothaagbeuk (ID 131653)
- knotwilg (ID 131705)
- lage knotboom van beuk bij holle weg (ID 304643)
- lindendreef bij Abdij van Sinnich (ID 131712)
- opgaande beuken op talud holle weg (ID 304483)
- opgaande eik als kruisboom (ID 131659)
- opgaande es als hoekboom (ID 131662)
- opgaande es als hoekboom bij voorde (ID 304652)
- opgaande lindenrij (ID 131706)
- opgaande tamme kastanje bij hoeve Mostert (ID 131689)
- rij knothaagbeuken langs holle weg (ID 304642)
- tamme kastanjedreef bij Kasteel van Teuven (ID 301580)
- treurlarijs bij hoeve (ID 131652)
- twee opgaande beuken als hoekboom (ID 304484)
- twee opgaande Canadapopulieren (ID 131665)
- veekeringen van meidoorn in Teuven (ID 131934).

Het voorlopig beschermd cultuurhistorisch landschap bevat erfgoedelementen. Een plan met de erfgoedelementen wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Het voorlopig beschermd cultuurhistorisch landschap bevat historisch permanent grasland. Een plan met de historisch permanente graslanden wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Het voorlopig beschermd cultuurhistorisch landschap bevat verschillende zichten als erfgoedelement. Een plan met de zichten wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 3. §1. Voor het beschermde cultuurhistorisch landschap gelden de volgende beheersdoelstellingen:

- 1° de beheersdoelstellingen hebben tot doel de aanwezige erfgoedwaarden, -kenmerken, en -elementen te vrijwaren en te versterken. De beheersdoelstellingen zijn er op gericht om de ensemblewaarde van het gehele landschap te behouden, goed te beheren en waar nodig te herstellen. De opgesomde erfgoedkenmerken en elementen met hun unieke samenhang dienen duurzaam en geïntegreerd beheerd te worden met respect voor de draagkracht van het gebied;
- 2° voor het beschermde gebied wordt best een beheersplan opgesteld. Dit kan worden uitgebreid met een geïntegreerd (natuur)beheersplan. Een beheersplan zorgt er voor

- dat de langetermijnvisie geconcretiseerd wordt door te detailleren waar en wanneer gedurende een periode van twintig jaar werkzaamheden nodig zijn;
- 3° het behouden, goed beheren, versterken en herstellen van:
- a) historisch permanente graslanden. Maaien of onderhoud van graslanden enkel met aangepaste toestellen om beschadiging en bodemverdichting te voorkomen;
 - b) kalkgraslandvegetaties door aangepast extensief beheer;
 - c) perceelsrandbeplantingen, houtkanten op graften en taluds, beplantingen langs (holle) wegen en beekbegeleidende beplantingen:
 - i. achterstallig onderhoud bij hakhoutstoven en knotbomen planmatig aanpakken;
 - ii. knotbomen(rijen) en hakhout periodiek knotten of afzetten;
 - iii. bij afsterven of na kappen vervangingen voorzien;
 - iv. bij heraanplant van hoogstammige bomen kiezen uit een soortenpallet dat traditioneel thuis hoort in dit landschap;
 - v. veekeringshagen periodiek scheren en inboeten;
 - vi. bewaren van autochtone bomen en struiken;
 - d) hoogstamboomgaarden, inclusief bijbehorende geschoren veekeringshagen en veldhekkens:
 - i. optimaal en zo lang mogelijk behouden van de bestaande fruitbomen;
 - ii. heraanplanten van nieuw hoogstamfruit met respect voor het historische plantverband en de historische, streekeigen variëteiten;
 - iii. fruitbomen en veekeringshagen van meidoorn heraanplanten op percelen die nog relictten van hoogstamboomgaarden bevatten of op percelen die daar de potentie voor hebben;
 - iv. de graslanden van de hoogstamboomgaarden laten begrazen, indien nodig boomkorven voorzien, of maaien;
 - e) historische bossen:
 - i. aangepast beheer voor houtige beplantingen met erfgoedwaarde;
 - ii. aandacht voor behoud cultuurhistorische relictten en microreliëf;
 - iii. gepast beheer voor heiderelictten in bossen;
 - iv. overgang tussen bossen en graslanden ontwikkelen met mantel- en zoomvegetatie;
 - f) kleinschalig en gevarieerd historische wegen- en padennetwerk:
 - i. aandacht voor de kenmerken van holle, on- en halfverharde wegen en paden, onder andere via het aangepast materiaalgebruik;
 - ii. afgesloten historische wegen en paden waarvan het tracé nog herkenbaar is op het terrein maximaal terug in gebruik nemen, tenzij de natuurwaarden hierdoor te sterk verstoord zouden worden;
 - iii. zachte recreatie langs de (historische) paden kan. Hardere recreatie, met bijvoorbeeld gemotoriseerde voertuigen, is op de meeste plekken niet wenselijk;
 - iv. halfverharde wegen onderhouden met streekeigen materiaal (voorbeeld silex);
 - v. het wad over de Gulp herkenbaar houden en inschakelen in het recreatieve netwerk;
 - g) bronnen en bronpoelen;
 - h) historische hoeves, kapellen en andere gebouwen met erfgoedwaarde inclusief de erfbeplantingen:
 - i. leesbaar en herkenbaar houden van de architectuur, de typologie, de volumewerking en de vormtaal van gebouwen met erfgoedwaarde;
 - v. versterken van het ensemble van erfgoedelementen;
 - i) wegkruisen;
 - j) groeven en dolines:
 - i. gedogen, beveiligen en beheren van dolines;
 - ii. voormalige groeven en geologische sites behouden, beheren en educatief ontsluiten door het vrijmaken en -houden van de wanden;

- k) kasteeldomeinen: vrijwaren van het kasteel met bijbehorend park en het omliggende cultuurlandschap als een geheel;
- l) zichten in en over de valleien en valleihellingen open houden;
- m) gerichte vista's vanuit kasteeldomeinen op omliggende cultuurhistorische landschappen open houden;
- 4° aangepast bodembeheer van erosiegevoelige percelen door het inzetten op aangepast bodemgebruik, bijvoorbeeld hooiland, hooiweide, weiden of hoogstamboomgaarden, in combinatie met houtige beplantingen;
- 5° aanleggen van bufferbekkens op een kleinschalige en landschappelijk inpasbare manier, bijvoorbeeld door middel van kleine grazige of beplanten dammen dwars op de vallei te plaatsen;
- 6° overgang tussen bossen en graslanden ontwikkelen met mantel- en zoomvegetatie;
- 7° in situ bewaren en aangepast bodemgebruik voor archeologische sites;
- 8° behoud van de rust en de stilte in het gebied, onder meer door aangepaste zachte recreatie;
- 9° afstemmen van het beheer met gebieden in Nederland en Wallonië;
- 8° deelgebied dal:
 - a) het behouden, goed beheren, versterken en herstellen van de Gulpbeek en haar zijbeken:
 - i. meanderingsprocessen kunnen zich ongestoord verder zetten. De beken mogen niet worden rechtgetrokken, ingebuisd of gekanaliseerd;
 - ii. geen lozingen van ongezuiverd huishoudelijk of ander afvalwater in de beken. Het uitvoeren van het rioleringsplan is aangewezen; in afwachting is het aanleggen van een IBA (Individuele Behandeling van Afvalwater) een oplossing;
 - b) het behouden, goed beheren, versterken en herstellen de molenlopen ter hoogte van de watermolens;
 - c) vermijden van bosuitbreiding op de historisch permanente graslanden in de valleien of in de zichtassen over de valleien. Het versterken van de houtkanten op taluds/graftern, op perceelsgrenzen en in holle wegen, het versterken van de netwerken van geschoren veekeringshagen van meidoorn en het herwaarderen van de hoogstamboomgaarden zorgen voor een groene dooradering van het kleinschalige landschap. Het inzetten op een behoud, goed beheer en versterken van deze elementen zorgt eveneens voor een verhoging van de natuurwaarden. Ruimtelijke vertaling op bijlage 4: plan van de beheersdoelstellingen voor de gebieden binnen de zoekzones voor instandhoudingsdoelen Natura;
- 9° deelgebied helling:
 - a) (oud) bospercelen:
 - i. vermijden van grootschalige ingrepen. Deze percelen dienen meestal weinig actief beheer te krijgen;
 - ii. bosexploitatie dient met de nodige voorzichtigheid te gebeuren om schade en erosie aan hellingbossen te vermijden. Gebruik van aangepast materiaal bij bosbouwwerkzaamheden om bodemverstoring en -erosie te vermijden en aanduiding van sleeproutes om kwetsbare zones te vrijwaren. Via een beheerplan zones met kapverbod instellen;
 - b) behouden, goed beheren, versterken en herstellen van houtige beplantingen in of aan de rand van bossen (zoals knotbomenrijen van haagbeuk of hakhout van beuk), voorzichtig vrijstellen van beplantingen die lijden onder lichtconcurrentie;
 - c) vermijden van bosuitbreiding op de historisch permanente graslanden of in zichtassen over de valleien. Aansluiten bij sommige bestaande boscomplexen kan lokaal aan bosuitbreiding worden gedaan. Het versterken van de houtkanten op talud/graftern, op perceelsgrenzen en in holle wegen, het versterken van de netwerken van geschoren veekeringshagen van meidoorn en het herwaarderen van de hoogstamboomgaarden zorgen voor een groene dooradering van het kleinschalige landschap. Het inzetten op een behoud, goed beheer en versterken van deze elementen zorgt voor een verhoging van de natuurwaarden. Ruimtelijke

vertaling op bijlage 4: plan van de beheersdoelstellingen voor de gebieden binnen de zoekzones voor instandhoudingsdoelen Natura 2000;

10° deelgebied plateau:

- a) graslanden en lage ruigten op de randen kunnen een overgang naar andere gebieden verzachten;
- b) vermijden van bosuitbreiding op de historisch permanente graslanden of in zichtassen. Aansluiten bij sommige bestaande boscomplexen kan lokaal aan bosuitbreiding worden gedaan. Het versterken van de houtkanten op talud/graftern, op perceelsgrenzen en in holle wegen, het versterken van de netwerken van geschoren veekeringshagen van meidoorn en het herwaarderen van de hoogstamboomgaarden zorgen voor een groene dooradering van het kleinschalige landschap. Het inzetten op een behoud, goed beheer en versterken van deze elementen zorgt voor een verhoging van de natuurwaarden. Ruimtelijke vertaling op bijlage 4: plan van de beheersdoelstellingen voor de gebieden binnen de zoekzones voor instandhoudingsdoelen Natura.

Er zijn voor het voorlopig beschermd cultuurhistorisch landschap beheersdoelstellingen opgesteld. Voor de gebieden die binnen de zoekzones voor instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000 vallen is een plan met de beheersdoelstellingen als bijlage bij dit besluit gevoegd.

§2. In uitvoering van deze beheersdoelstellingen gelden volgende verplichtingen:

- 1° het is verplicht om constructies en structuren in het landschap, zoals bruggen, duikers, stuwen, kenmerkende structuren van het afwateringsnet, grachten, waterlopen, taluds, oude wegen, hekkens, veldkapellen, hoevegebouwen (zoals opgesomd in art. 2, §2), stallingen en andere constructies waarvan het belang voor het landschap is aangetoond te onderhouden en in stand te houden;
- 2° het is verplicht om landschapselementen zoals poelen, houtkanten, houtwallen, bomen, bomenrijen, hagen en bossen te onderhouden en in stand te houden;
- 3° het is verplicht om grasland, door maaien en/of begrazen, te onderhouden en in stand te houden;
- 4° het is verplicht om onderhoudswerkzaamheden zoals knotten en snoeien oordeelkundig uit te voeren;
- 5° het is verplicht om bij (bos)exploitatie aangepaste machines of technieken te gebruiken om schade aan microtopografie en (bos)bodem te voorkomen. Sporen van meer dan 20 cm diepte moeten systematisch hersteld worden. Grachten die tijdens de exploitatie beschadigd of onderbroken worden, moeten worden hersteld.

Art. 4. De zakelijkrechthouder en de gebruiker van het beschermde cultuurhistorisch landschap zijn verplicht de instandhouding en het onderhoud ervan te verzekeren door:

- 1° het goed als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade ten gevolge van brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het goed regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;
- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 5. Voor de volgende handelingen aan het beschermde cultuurhistorisch landschap moet een toelating worden aangevraagd:

- 1° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie, met uitzondering van niet-permanente en verplaatsbare constructies binnen een straal van 30 meter rond een vergund of vergund geacht gebouw voor zover er geen wijzigingen aan bronzones of de grondwatertafel worden veroorzaakt;
- 2° het plaatsen of wijzigen van boven- en ondergrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
- 3° het plaatsen of wijzigen van opschriften, publiciteitsinrichtingen of uithangborden, met uitzondering van verkiezingspubliciteit en met uitzondering van tijdelijke publiciteitsinrichtingen, waarbij wordt bekendgemaakt dat het goed te koop of te huur

- is, op voorwaarde dat de totale maximale oppervlakte niet meer bedraagt dan 4 m², aan te brengen;
- 4° het plaatsen of wijzigen van afsluitingen, met uitzondering van gladde schrikdraad en prikkeldraad met houten, ontschorste smalle palen, ten behoeve van veekering;
 - 5° het aanleggen, ophogen, structureel en fundamenteel wijzigen of verwijderen van wegen en paden;
 - 6° elke reliëfwijziging van de bodem, wijziging van het hydrografisch netwerk of werk dat impact kan hebben op het grondwaterpeil;
 - 7° het vellen of beschadigen van bomen en struiken, met uitzondering voor dode bomen en niet meer productieve fruitbomen, en elke handeling die een wijziging van de groeiplaats en groeivorm van de bomen en de struiken tot gevolg kan hebben;
 - 8° het aanplanten van bomen en struiken die geen vervanging zijn van afgestorven of verdwenen bomen en struiken of andere kleine landschapselementen;
 - 9° het aanleggen of wijzigen van verharding of het uitbreiden van bestaande verhardingen met een minimale gezamenlijke grondoppervlakte van 30 m² of het uitbreiden van bestaande verhardingen met minimaal 30 m² binnen een straal van 30 meter rond een vergund of vergund geacht gebouw voor zover er geen wijzigingen aan bronzones of de grondwatertafel worden veroorzaakt;
 - 10° het plaatsen of wijzigen van straatmeubilair, met uitzondering van niet-aard- en niet-nagelvaste elementen en verkeersborden vermeld in artikel 65 van het Koninklijk Besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg;
 - 11° het aanleggen van sport- en spelinfrastructuur of parkeerplaatsen;
 - 12° het organiseren van grote evenementen, die het normaal gebruik van het beschermd onroerend erfgoed overstijgen;
 - 13° het scheuren van grasland, met inbegrip van het frezen en doorzaaien van grasland, of het omzetten van grasland in akkerland van:
 - a) historisch permanent grasland, zoals aangeduid op bijlage 3.2: een halfnatuurlijke vegetatie die bestaat uit grasland dat gekenmerkt wordt door het langdurig grondgebruik als graasweide, hooiland of wisselweide met cultuurhistorische waarde of met een soortenrijke vegetatie van kruiden en grassoorten waarbij het milieu meestal wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van sloten, greppels, poelen, uitgesproken microreliëf, bronnen of kwelzones;
 - b) overig grasland in de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde, natuurontwikkelingsgebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen met als overdruk overstromingsgebied, wachtbekkens en militaire domeinen, ontginningsgebieden die een van de bestemmingen, vermeld in dit artikel, als nabestemming hebben, op de plannen van aanleg en de ruimtelijke uitvoeringsplannen met toepassing van de VCRO;
 - 14° het plaatsen of wijzigen van oeverbeschoeiing;
 - 15° het achterlaten van slib. Een normaal onderhoud van de openbare waterlopen blijft toegelaten voor zover het slib oordeelkundig wordt open gespreid en voldoet aan de geldende normen;
 - 16° het omzetten van akker- of grasland naar bos;
 - 17° het gebruik van bestrijdingsmiddelen op grasland en wegbermen, uitgezonderd voor de lokale bestrijding van distels en brandnetels;
 - 18° het achterlaten, opslaan of verwerken van eender welke afvalstof, van afgedankte voorwerpen, van ruwe of verwerkte materialen, met uitzondering van tijdelijke stockage op akkerland van stalmest, van compost en van afvalresidu's verkregen bij de verwerking van suikerbieten;
 - 19° het lozen van vloeistoffen of gassen die nadelig kunnen zijn voor de aanwezige flora, fauna en bodem, met uitzondering van de bemesting van cultuurgronden zoals bepaald in het mestdecreet;
 - 20° het uitvoeren van graafwerken die de stabiliteit van de gebouwen en constructies in gevaar kunnen brengen;

21° het uitvoeren van de volgende werken aan het dak en de buitenmuren van constructies die als bouwkundig erfgoed, waarvan in artikel 2 van het besluit wordt aangegeven dat dit erfgoedwaarde heeft, zijn opgenomen in het beschermingsbesluit:

- a) het verwijderen, vervangen, wijzigen of verstevigen van constructieve elementen;
- b) het verwijderen, vervangen of wijzigen van dakbedekking en gootconstructies;
- c) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van de kleur, textuur of samenstelling van de afwerkingslagen;
- d) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van buitenschrijnwerken, deuren, ramen, luiken, poorten, inclusief de al dan niet figuratieve beglazing, beslag, hang- en sluitwerk;
- e) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van aard- en nagelvaste elementen, smeedijzer en beeldhouwwerk, inclusief nieuwe toevoegingen.

Er is geen toelating vereist voor het onmiddellijk nemen van passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood, noch voor de uitvoering van regulier onderhoud.

Brussel, 21 DEC. 2017

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS